

KTKP020 Kestävä kasvatus ja yhteiskunta Suuryhmä

- Aineenopettajakoulutus
- 9.3.2026
- Opetiimi

”Opettajankoulutuksessa on pyrkimys ymmärtää maailman ilmiöitä ja löytää yhteyksiä niihin sekä ihmisenä että opettajana.” Fornaciari, 2025

Koulutus on toivon ylläpitämistä ja toivon liekin jakamista sukupolvelta toiselle

Ilman toivoa tulevaisuudesta koulutus menettää merkityksensä(?)

”Luovuttamattomia asioita on kaksi. Elämän edellytysten periksiantamaton vaaliminen ja ihmisarvo pelkästään ihmiseksi syntymisen perusteella. Kun näistä pidetään kiinni, ollaan edistyksen ja sivistyksen jäljillä.” – A. Salonen

Suuryhmän aikataulu

- 14.15-14.35 Aloitus: työskentelyn ohjeistus ja ryhmiin jakautuminen
- 14.35-15.50 Koulureformi-tehtävä megatrendiryhmissä (pitäkää tauko sopivassa välissä)
- 15.50 – 16.30 Koulureformien esittelyt (max. 5 min./ryhmä)
- 16.30 – 17.30 Akvaariokeskustelu: kuullaan muiden opiskelijoiden näkemyksiä, saadaan ehkä uusia ajatuksia tai vahvistusta omalle ajattelulle (tähän on sparrattu edellisessä opehuoneessa) (60 min.)

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kohti koulureformia megatrendien saattajana

Tulevaisuuden kuvittelusta:

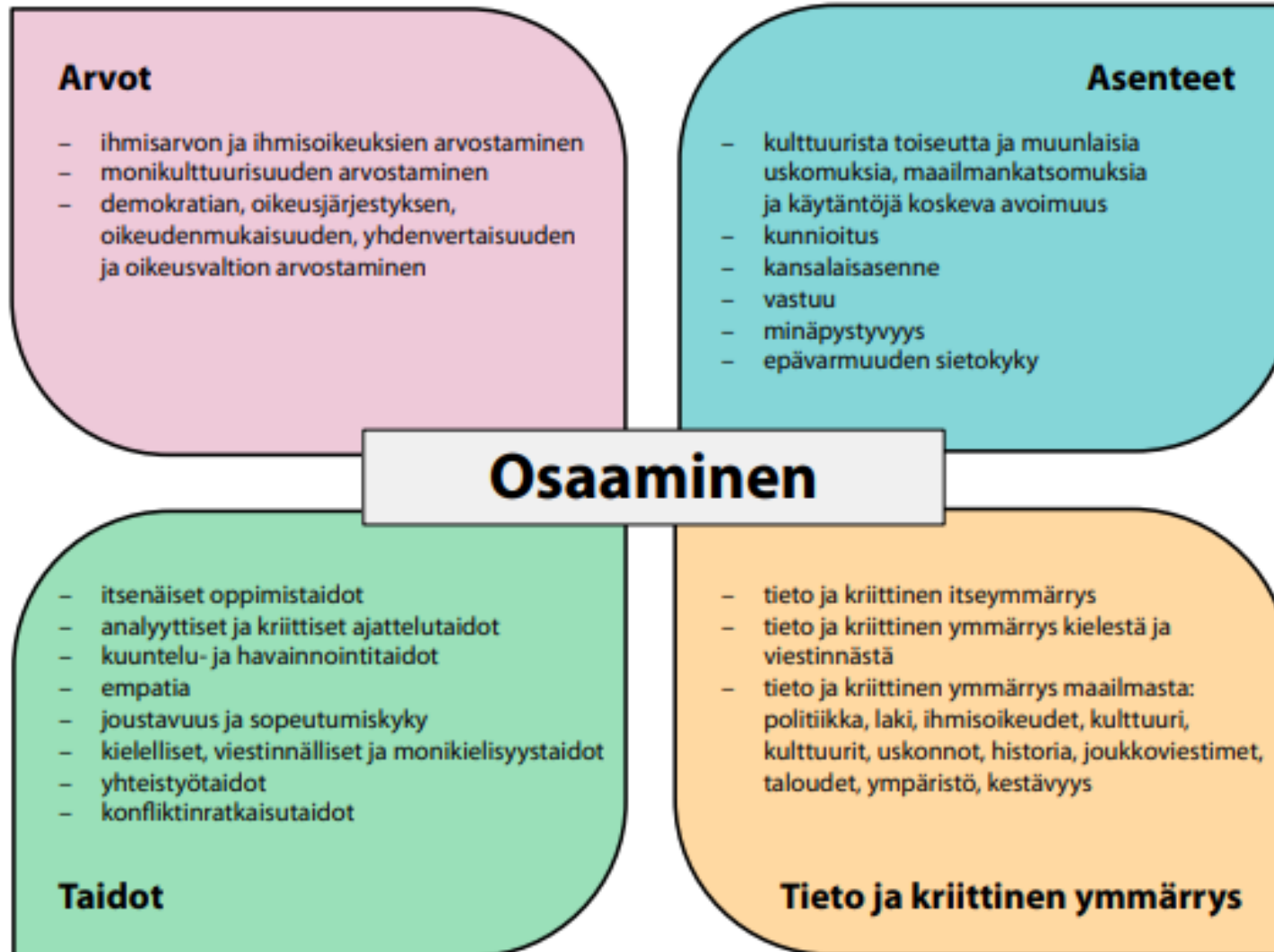

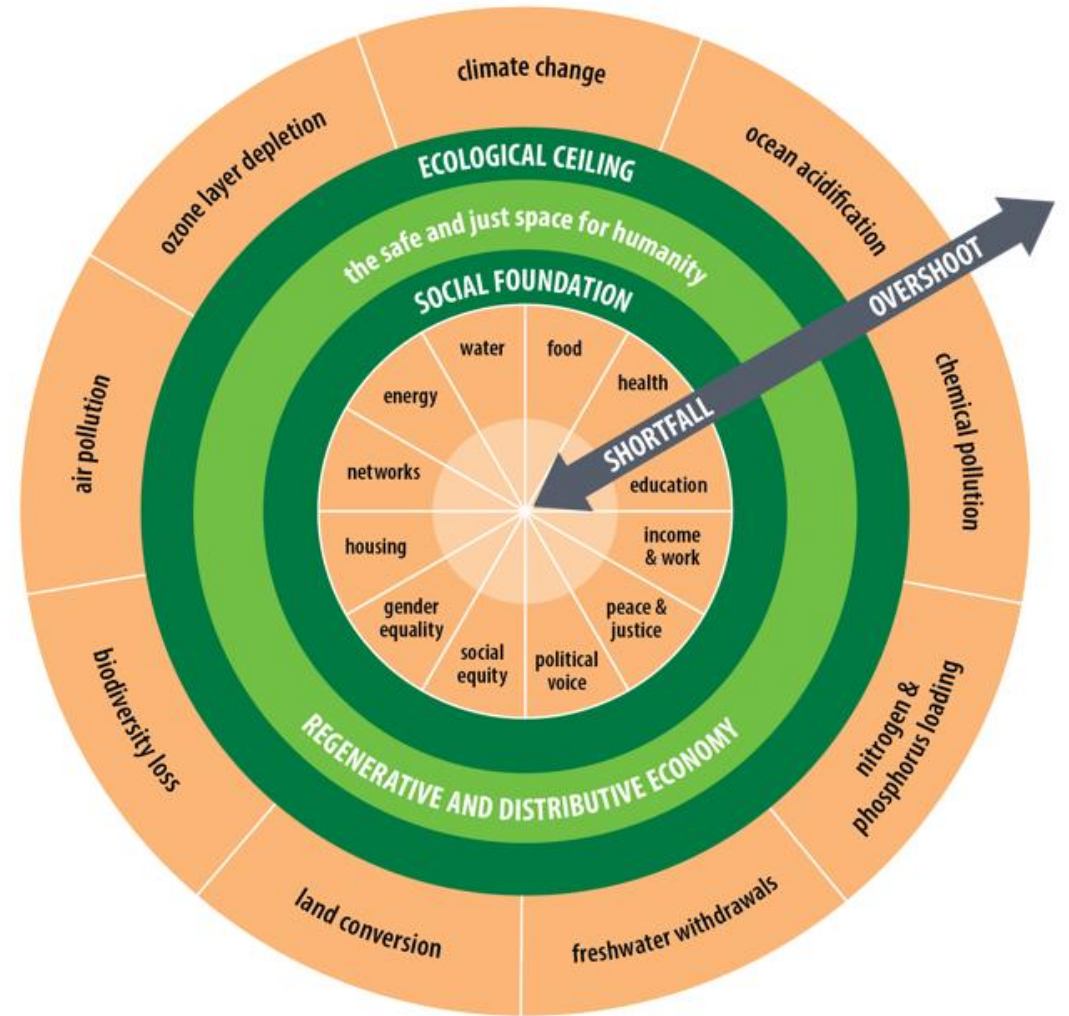
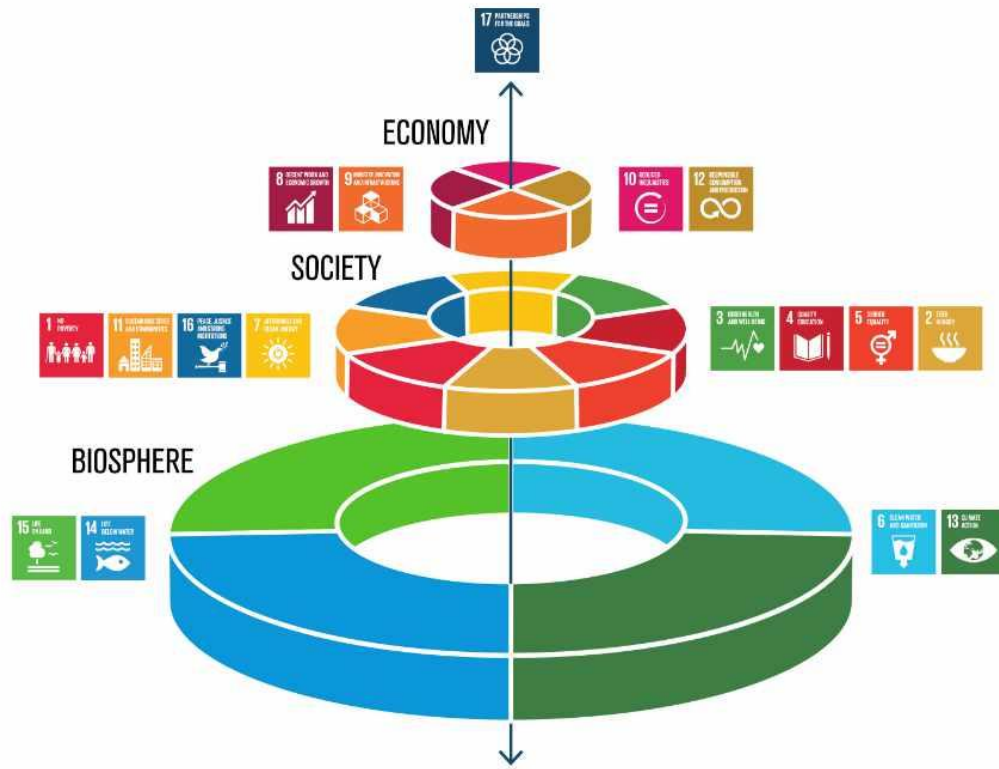
- Kiinnostus tulevaisuutta kohtaan on mitä suurinta ja erilaisia laskelmia, ennustuksia ja visioita tehdään paljon.
 - Maailman kuvaaminen vs. maailman rakentaminen
- Ihmisen toimintaa voidaan katsoa projekteina, jossa virittyvät nykyhetken ja toivotun, mutta tuntemattoman ja täynnä mahdollisuuksia olevan tulevaisuuden välille (Mische, 2014).
- Tulevaisuuden kuvittelu toivon, mahdollisuuksien ja hyvän elämän kuvitteluna laskelmien, riskien hallinnan ja todennäköisyyksien lisäksi tai peräti sijaan? (Appadurai, 2013).
- ”Jos sulkisimme silmämme siltä, mitä on ja alkaisimme kuvitella toiveidemme mukaisen maailman? Mitä jos lakkaisimme kysymästä, millainen maailma on ja kysyisimme, millaisen maailman voimme rakentaa?” (Gergen, 2015).
- **”Rohkeuden hyve tarkoittaa kykyä toimia oikein silloinkin, kun siihen liittyy riskejä—pysymistä vakaana epävarmuuden keskellä. Vain suoruus ja päättäväisyys luovat tilan, jossa sankarilliset teot voivat syntyä. Jos ajattelemme rohkeutta vain yksilöllisesti, didaktiikka voi tarjota malleja harjoitella rohkeammaksi tulemista. Yhteisöllisessä prosessissa kyse on yhteisön itsensä määrittelemästä tavoitteesta, jota kohti pyritään. Didaktiikan sijaan tällöin tarvitaan halua rakentaa yhteistä maailmaa tasa-arvoisemmaksi, oikeudenmukaisemmaksi ja reilummaksi paikaksi elää. Halun pitää myös konkretisoida toiminnaksi, ei joskus tulevaisuudessa, vaan koulutuksessa. Jos siis haluamme rohkeita ja vastuullisia asiantuntijoita, koulutuksessa on toimittava rohkeasti ja vastuullisesti opiskelijoita ja henkilökuntaa myöten.”** Rautiainen & Moisio 10.3.2025

Euroopan neuvosto: Demokraattisen kulttuurin viitekehys

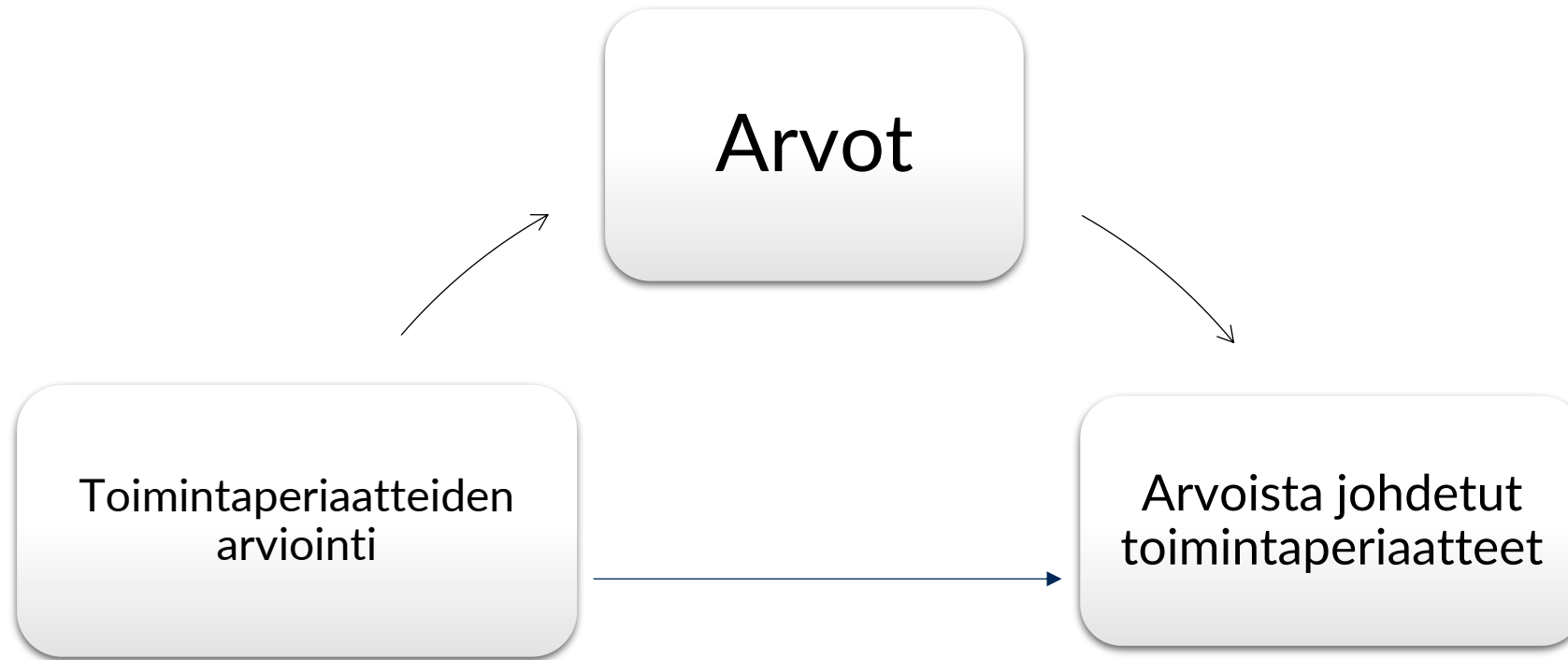

Kuva 1: Kompetenssimallin 20 kompetenssia

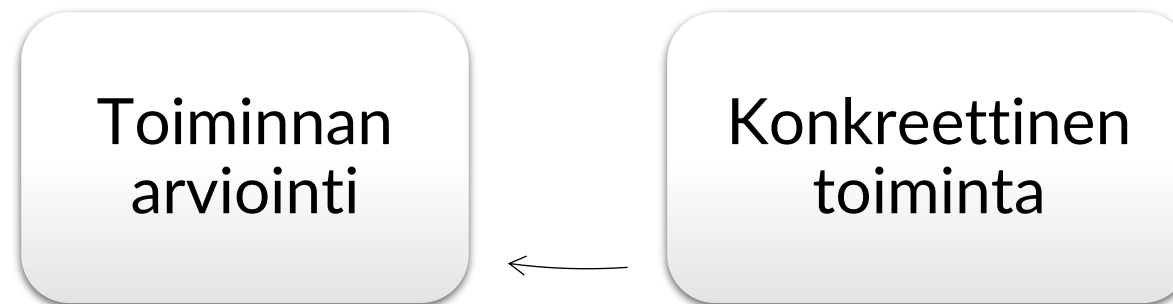

Kate Raworthin kehittämä donitsimalli ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Kuinka arvopohja viedään osaksi koulun toimintaa?!

Arvoja

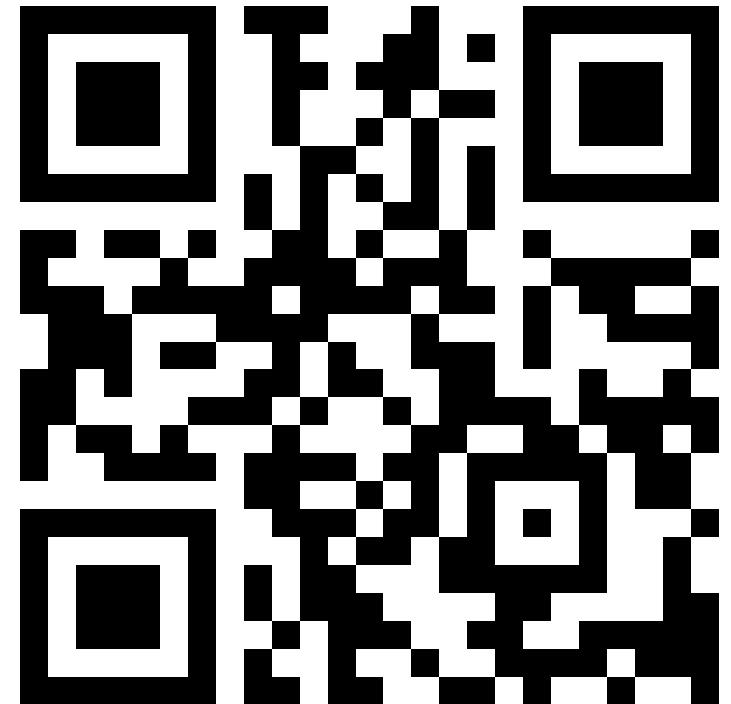
(Erik Ahlmanin arvoluokitus
vuodelta 1939; Ilkka Niiniluodon
lisäykset)

- *hedoniset arvot* - onni, mielihyvä, ilo, nautinto, aistillisuus
- *vitaaliset arvot* - elämä, terveys, tahto, kuntoisuus
- *esteettiset arvot* - kauneus, ylevyys, suloisuus, taide
- *tiedolliset arvot* - totuus, tieto, oppi, koulutus, viisaus, tiede
- *uskonnolliset arvot* - usko, toivo, pyhyys, laupeus
- *sosiaaliset arvot* - altruismi, ystävyys, rakkaus, uskollisuus, vapaus, veljeys, kunnia, isänmaallisuus, turvallisuus
- *mahtiarvot* - voima, valta, sota, rikkaus, raha, voitto
- *oikeusarvot* - oikeudenmukaisuus, ihmisoikeudet, tasa-arvo, laillisuus
- *eettiset arvot* - hyvyys, moraalinen oikeus
- *ekologiset arvot* - luonnon kauneus ja terveys, eläinten oikeudet
- *egologiset arvot* - itsekkyyys ja oma etu, omanarvontunto

Kohti koulureformia

- Ryhmänne on megatrendeihin perehtynyt asiantuntijatiimi, jonka tehtävänä on lähteä tekemään **peruskoulutuksen kokonaisuudistusta oman megatrendinne näkökulmasta**.
- Pohtikaa ensin, **mikä on keskeistä megatrendissänne** aiemmin oppimanne pohjalta.
 - Miten megatrendinne vaikuttaa maailmassa/koulussa? Mitä hyvää ja kehitettävää? Mitä korjattavaa?
- Lähtekää tämän jälkeen miettimään, **millaisia muutoksia kouluun tulisi tehdä**, jotta se vastaisi mielestänne paremmin nykypäivän ja ennen kaikkea tulevaisuuden yhteiskunnan asettamiin haasteisiin (pyrkikää ottamaan suunnittelussa huomioon myös alussa kerrottujen demokratian ja kestävyysden eri näkökulmat).
- Tehkää reformistanne tiivistys (esim. pp, canva tmv.), jonka palautatte: <https://shorturl.at/bgigU>

Ryhmät ja työskentelytilat:

- **Demokratia ja tasa-arvo sekä kestävyys:** 11 opiskelijaa (RUU Helena)
- **Moninaisuus ja sen ymmärtäminen:** 13 opiskelijaa (RUUB102 Emma)
- **Koulukulttuurit ja digitaaliset oppimisympäristöt:** 18 opiskelijaa (RUU Helena)
- **Suorituskeskeisyys:** 21 opiskelijaa (RUU314 Isa)
- **Valta ja vallankäyttö:** 16 opiskelijaa (RUU Helena)
- Isommat ryhmät jakaantuvat puoliksi ja voivat etsiä työskentelytilaa myös Ruusupuiston aulasta!

Akvaariokeskustelu:

- Miksi koulu on olemassa?
- Mistä jokaisen kasvattajan/opettajan tulisi huolehtia kasvattaessaan lapsia ja nuoria yhteiskuntaan?
- Mitkä ovat ne eväät, joita koulu antaa lapsille ja nuorille, jotta he kykenevät ja haluavat rakentaa yhteiskuntaa nyt ja tulevaisuudessa?
- Mitkä ovat ne eväät, joita koulun **pitäisi** antaa lapsille ja nuorille...
- Miten kasvatamme ihmisiä globaaliin yhteiskuntaan?

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kiitos osallistumisesta!

Palaute opintojaksosta

Lähteet:

- Lähteitä pohdinnan tueksi mm.
[GreenComp, Kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys](#)
- Salonen, A. 2012. [Ekososiaalinen sivistys - mitä sen on?](#)
- [Mitä on kulttuurisesti kestävä kasvatus?](#)
- [Miltä sosiaalinen kestävyys näyttää?](#)
- Sitran [Tulevaisuusbarometri, Heikot signaalit](#) sekä [Megatrendit](#)
- Kate Raworth Ted-talk: <https://youtu.be/Rhcrbcg8HBw>